

[Ministeren for nedrustningsspørgsmål.]
den våbenteknologiske udvikling. De offensive våben, man råder over, de antiraket-raketsystemer, man råder over, er inde i en rivende udvikling, og det er nødvendigt, at man prøver på at få denne udvikling bragt til standsning.

Jeg vil da gerne udtrykke håbet om, at nedrustningsproblemerne vil komme til at spille en større rolle. Man kan ikke sige, at nedrustningsproblemerne spiller nogen stor rolle i den debat, der føres rundt omkring i landene, vel heller ikke i parlamenterne, og sandt er det jo, at de enorme byrder, som pålægges verdens befolkning i form af rustning, faktisk betyder, at der ikke er nogen nation, der ikke må give afkald på at gennemføre sociale og kulturelle reformer på grund af rustningernes byrder. Hertil kommer så den fare, der knytter sig til stadig stigende rustninger.

Afgørende for, om det lykkes at komme igennem med de store nedrustningsskridt, som ikke er taget — det er jo små skridt, der har været tale om i de senere år — er, hvordan det politiske klima er. Men man kan have lov til at sige, at selv små nedrustningsskridt kan medføre ændringer på længere sigt i det politiske klima. Der er altså en vekselvirkning mellem de udviklinger, der finder sted på det ene og på det andet område.

Under alle omstændigheder må vi have forpligtelse til at medvirke efter evne til at styrke nedrustningsforhandlinger og fremme alle muligheder for, at vi for alvor kan komme i gang med den neddæmpning, der må komme. Det er noget patetisk, at alle stater bekender sig til den almindelige nedrustning og afrustning samtidig med, at man konstaterer, at vi altså alligevel ikke for alvor nærmer os den tilstand.

Jeg takker for den tilslutning, man har givet traktatens ratifikation.

Sigsgaard: Kun lige den korte bemærkning til ministeren, at jeg ikke med mine bemærkninger før ville antyde, at ministeren var tilhænger af, at der fortsat, om end i begrænset omfang, skal være tale om masseødelæggelsesvåben på havbunden, hverken inden for eller uden for 12 sømiles grænsen. Hvad jeg derimod sagde, var, at man kunne have den opfattelse, at en godkendelse af

traktaten indebærer en godkendelse af retten til fortsat inden for 12 miles grænsen — og uden for den for visse våbens vedkommende — at have sådanne masseødelæggelsesvåben. Det kunne ligge i en godkendelse af denne traktat, og i denne forbindelse citerede jeg en passus fra fremsættelsen, hvor ministeren peger på, at supermagterne altså har forbeholdt sig denne ret, selv efter at traktaten er ratificeret.

Ministeren for nedrustningsspørgsmål (K. Helveg Petersen): Det er godt, vi fik denne lille misforståelse klaret op. Det, som jeg sluttelig blot vil understrege, er, at man netop i et par artikler har fået nogle bestemmelser ind, som skaber en vis sikkerhed. Jeg tænker her på artikel V og også på artikel VII. I artikel V hedder det, at de deltagende stater forpligter sig til i god tro at fortsætte forhandlingerne om yderligere skridt for at undgå dette våbenkapløb på havbunden, og i artikel VII fastslås det, at man om 5 år skal have en konference, hvor man skal gennemgå traktatens virkninger. Dermed er der altså lagt op til, at man i mellemtiden kan arbejde for at nå længere frem på hele dette område.

Gert Petersen: Jeg vil godt have lov til at gøre to bemærkninger. For det første vedrørende traktatens gyldighedsområde. Jeg kan ikke rigtig forstå hr. Sigsgaard, som mener, at der heri ligger en godkendelse af bestemte forhold. Måske kan man udlægge det sådan; men i så fald er der sket en indsnævring af godkendelsen i forhold til tidligere godkendelser. For den praktiske forskel er, at hvis en stat tidligere på havbunden uden for 12 miles grænsen opdagede installationer, som kunne synes mistænkelige og have karakter af masseødelæggelsesvåben, så var den pågældende stat afskåret fra at gøre noget som helst derved. Hvis den begyndte at pille ved dem, så var det en overtrædelse af suveræniteten; hvis den begyndte at undersøge dem eller opfordrede andre stater til at undersøge dem, var det en overtrædelse af almindelige suverænitetsbestemmelser. Det er muligt nu. De verifikationsbestemmelser, som findes her i traktaten, og som vi godt kunne have ønsket meget bedre, men som dog i øvrigt er nogle af de bedste, der endnu foreligger i en international traktat om disse